

Сарајево, 13.01.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 06.01.2020.- 10.01.2020.**

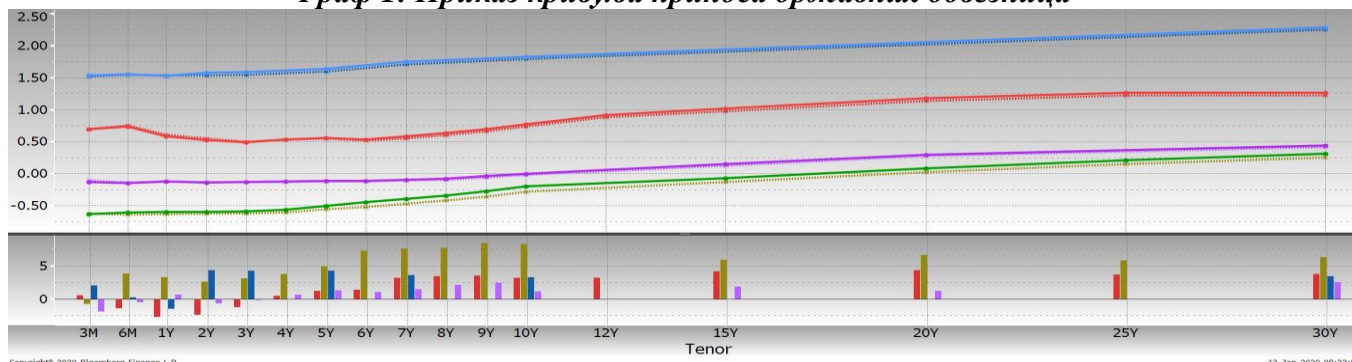
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан						
	3.1.20	-	10.1.20	3.1.20	-	10.1.20	3.1.20	-	10.1.20	3.1.20	-	10.1.20				
2 године	-0,62	-	-0,60	↗	1,52	-	1,57	↗	0,55	-	0,53	↘	-0,13	-	-0,14	↘
5 година	-0,55	-	-0,51	↗	1,59	-	1,63	↗	0,55	-	0,56	↗	-0,12	-	-0,11	↗
10 година	-0,28	-	-0,20	↗	1,79	-	1,82	↗	0,74	-	0,77	↗	-0,01	-	0,00	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	3.1.20	-	10.1.20	
3 мјесеца	-0,580	-	-0,592	↘
6 мјесеци	-0,644	-	-0,606	↗
1 година	-0,599	-	-0,584	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 10.01.2020. године (пуне линије) и 03.01.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

Свјетска банка смањила је прогнозе глобалног економског раста за 2019. и 2020. годину због споријег од очекиваног опоравка трговине и инвестиција, упркос смиривању трговинских тензија између САД и Кине. Наиме, према посљедњим прогнозама стопе привредног раста смањене су за обје године за 0,2%, на 2,4% и 2,5%, респективно.

ЕВРОЗОНА

До средине протекле седмице приноси сигурнијих обвезница нису биљежили битније промјене, јер су инвеститори и даље били у неизвјесности везано за даље војне интервенције између САД и Ирана. Раст приноса, нарочито приноса њемачких обвезница, забиљежен је у сриједу након саопштења с обје стране које су сигнализирале да за сада до тога не би требало да дође. На седмичном нивоу приноси њемачких обвезница су повећани између 2 и скоро 8 базних поена, при чему су највеће промјене забиљежене код обвезница с роком доспијећа од 10 година. Раст приноса осталих сигурнијих обвезница је био мање изражен, те су исти забиљежили раст до 4 базна поена. Приноси италијанских обвезница краћег и средњег рока доспијећа су повећани за 2, односно 1 базни поен, док су приноси обвезница дуже рочности смањени за око 2,5 базна поена. Тржишта новца почињу да очекују веће каматне стопе у еврозони у сљедећој години, што представља одраз очекивања да је економија прошла оно најгоре, те да је ЕЦБ мање увјерљива око увођења додатних

монетарних стимуланса. Уочи најављеног почетка процеса ревизије монетарне политике, члан УВ ЕЦБ de Galhau је изјавио да сматра да инфлаторни циљ ЕЦБ треба да буде симетричан, односно да, уколико се као основни циљ види највећи могући ниво инфлације, мање су шансе достизања истог. Према његовом мишљењу, циљани ниво инфлације треба да буде флексибилан, потребно је утврдити до ког нивоа и/или током којег временског периода не може да буде загарантована инфлација од 2%. Представници ЕЦБ су прошле седмице упозорили на то да је Брегзит без договора и даље могућ у 2020. години уколико будући аранжмани не буду договорени, те да би такав сценарио могао довести до просјечног пада трговине од 20% у долазећим годинама између ЕУ и Велике Британије. Pedro Sanchez је добио подршку Парламента Шпаније да други пут постане премијер земље и формира владу након осмомјесечног политичког застоја у овој земљи. Само два гласа су превагнула да Sanchez добије подршку Парламента, што указује на неизвјесну будућност нове коалиционе владе.

Прошле седмице су објављени прелиминарни подаци о расту стопе инфлације у еврозони у децембру на 1,3%, што је највећи податак забиљежен у посљедњих 8 мјесеци.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	ДЕЦ	1,3%	1,3%	1,0%
2.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	НОВ	-1,5%	-1,4%	-1,9%
3.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	ЈАН	2,6	7,6	0,7
4.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	ДЕЦ	101,4	101,5	101,2
5.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (финал.)	ДЕЦ	-8,1	-8,1	-7,2
6.	Стопа незапослености – ЕЗ	НОВ	7,5%	7,5%	7,5%
7.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	НОВ	1,5%	2,2%	1,7%
8.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	НОВ	9,7%	9,7%	9,7%
9.	Однос дефицита и БДП-а - Италија (Г/Г)	III квартал	-	3,2%	4,0%
10.	PMI композитни индекс – Њемачка (финал.)	ДЕЦ	49,5	54,9	53,2
11.	PMI композитни индекс – Француска (финал.)	ДЕЦ	52,0	52,0	52,1
12.	PMI композитни индекс – Шпанија (финал.)	ДЕЦ	53,9	54,9	53,2
13.	PMI композитни индекс – Италија (финал.)	ДЕЦ	49,7	49,3	49,6
14.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	НОВ	-4,7%	-6,5%	-5,6%
15.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	НОВ	-3,7%	-2,6%	-4,6%
16.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	НОВ	0,4%	1,3%	-0,1%
17.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	НОВ	-0,6%	-0,6%	-2,4%
18.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	НОВ	0,5%	2,1%	-1,3%
19.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	НОВ	-	-4,3%	-2,2%
20.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	НОВ	-	-1,3%	0,8%
21.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	НОВ	0,4%	1,2%	0,2%
22.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	НОВ	21,3	18,3	21,3
23.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	НОВ	-5,07	-5,58	-4,91

САД

Протеклу седмицу у САД обиљежила су дешавања везано за политичке односе с Ираном. Наиме, након убиства иранског генерала Сулејманија, иранске снаге су балистичким пројектиlima напале двије америчке војне базе у Ираку. Иако је било очекивано да ће тај потез знатно утицати на даљи раст тензија, говор председника Трамп је ублажио исте и позитивно утицао на финансијско тржиште САД. Трамп је одустао од даљег војног сукоба с Ираном, додавши да ће Техерану увести нове економске санкције и да, све док је председник САД, Иран никада неће добити нуклеарно оружје. Представнички дом Конгреса САД је усвојио резолуцију којом се ограничавају овласти председника Трамп у даљњим војним акцијама против Ирана. Што се тиче односа с Кином, председник Трамп је изјавио да ће 15. јануара потписати прву фазу трговинског споразума у

Вашингтону, након чега ће отићи у службену посјету Пекингу како би се започели преговори о другој фази споразума.

У одвојеним прошлоседмичним изјавама креатори монетарне политике Феда су били јединствени у ставу да су потписивање прве фазе трговинског споразума с Кином, те очекивана ратификација новог трговинског споразума на релацији САД-Мексико-Канада позитивни за економију САД у овој години.

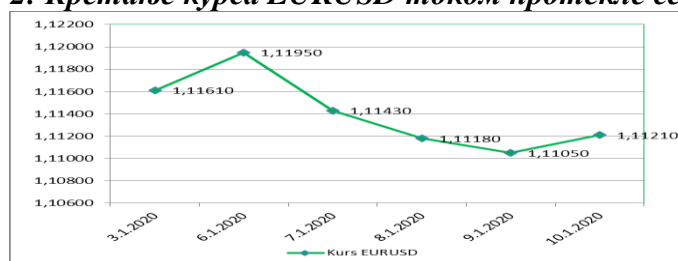
Према резултатима истраживања Bloomberga за јануар, економски аналитичари прогнозирају стопу раста БДП-а од 2,3% за 2019. годину, те стопе од 1,8% и 1,9% за текућу и 2021. годину, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за прошлу годину је остала непромијењена и износи 1,8%, док за текућу износи 2,1%. Већина анкетираних економиста очекује да ће Фед на сједници која се одржава крајем овог мјесеца задржати тренутну референтну каматну стопу, док вјероватноћа рецесије у наредних 12 мјесеци износи 30%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ДЕЦ	3,5%	3,5%	3,5%
2.	Нефармерски сектор	ДЕЦ	160.000	140.000	256.000
3.	Приватни сектор	ДЕЦ	153.000	139.000	243.000
4.	Прерађивачки сектор	ДЕЦ	5.000	-12.000	58.000
5.	Захтјеви за хипотекарне кредите	3. ЈАН	-	13,5%	-13,2%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	4. ЈАН	220.000	214.000	223.000
7.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	5. ЈАН	-	65,1	63,9
8.	Залихе у велепродаји (М/М) (финал.)	НОВ	0,0%	-0,1%	0,0%
9.	PMI индекс услужног сектора (финал.)	ДЕЦ	52,2	52,8	51,6
10.	Обим поруцбина трајних добара (финал.)	НОВ	-2,0%	-2,1%	0,2%
11.	Фабричке поруцбине	НОВ	-0,8%	-0,7%	0,2%
12.	Трговински биланс (у млрд USD)	НОВ	-43,6	-43,1	-46,9

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1161 на ниво од 1,1121.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице председница Европске комисије Von der Leyen се састала с премијером Johnsonom, након чега је изјавила да је ЕУ спремна “радити дан и ноћ” како би се постигао споразум о Брегзиту, те је упозорила премијера Johnsona да нема времена за детаљне преговоре о свим аспектима будућег односа Велике Британије с ЕУ. Истовремено, гласноговорник премијера Johnsona Davies је изјавио да Велика Британија још увијек жели постићи споразум о слободној трговини до краја године као што је то случај са споразумом који има Канада.

Британски заступници су прошле седмице у Доњем дому Парламента одобрили приједлог закона који ће омогућити Великој Британији да напусти ЕУ 31. јануара с излазним споразумом, чиме ће бити окончана трогодишња неизвјесност око услова Брегзита. Заступници су са 330 гласова за и 231 против изгласали приједлог закона о излазном споразуму који је постигнут с ЕУ прошле године.

Екстерни члан MPC ВоЕ Tenreiro је истакла да би подржала краткорочно смањење каматних стопа уколико економски раст не ојача. Она је, такође, истакла да је њена склоност да гласа за смањење

стопе дошла и због неизвјесности око Брегзита, као и пригушеног глобалног раста, те би више монетарних стимуланса можда било потребно да се подстакне тржиште рада упркос томе што постоје знакови његовог побољшања, али оно не постаје снажније. С друге стране, члан MPC Vlieghe је истакао да би гласао за смањење каматне стопе у овом мјесецу уколико не буде сигнала да економија напредује након генералних избора. Он је истакао да се мора видјети значајно побољшање у економским показатељима Велике Британије како би се оправдало чекање на смањење референтне каматне стопе.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Промијена вриједности званичних резерви (у мил USD) ДЕЦ	-	2.143	49
2.	PMI услужни сектор (финал.) ДЕЦ	49,1	50,0	49,0
3.	PMI композитни индекс (финал.) ДЕЦ	48,5	49,3	48,5

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је депрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,85335 на ниво од 0,85115, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3083 на ниво од 1,3064.

ЈАПАН

Гувернер БоЈ Курода је изјавио да БоЈ треба бити спремна одговорити на геополитичке и трговинске ризике, те је истакао да је домаћа потражња и даље јака, али да се треба пратити утицај повећања пореза на промет. Премијер Јапана Абе је изјавио да ће и даље наставити с побољшањем фискалне ситуације у земљи, те да порез на промет више неће бити повишен до краја његовог мандата, односно до септембра 2021. године.

Према резултатима истраживања Bloomberga за јануар, економски аналитичари прогнозирају стопу раста БДП-а од 1,0% за 2019. годину, те стопе од 0,4% и 0,8% за текућу и 2021. годину, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за прошлу годину је смањена на 0,5% с претходно прогнозираних 0,6%, док је за текућу годину смањена на 0,8% са 0,9%. Већина анкетираних економиста очекује да ће БоЈ задржати тренутну референтну каматну стопу до краја првог квартала ове године, док вјероватноћа рецесије у наредних 12 мјесеци износи 35%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

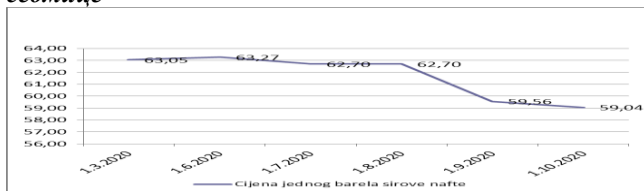
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD) ДЕЦ	-	1.323,8	1.317,3
2.	Водећи индекс (прелим.) НОВ	90,9	90,9	91,6
3.	Коинцидирајући индекс (прелим.) НОВ	95,2	95,1	95,3
4.	Индекс укупних зарада НОВ	-0,1%	-0,2%	0,0%
5.	PMI индекс прерађивачког сектора (финал.) ДЕЦ	-	48,4	48,9
6.	PMI индекс услужног сектора (финал.) ДЕЦ	-	49,4	49,4
7.	Потрошња домаћинства (Г/Г) НОВ	-1,8%	-2,0%	-5,1%
8.	Монетарна база (Г/Г) ДЕЦ	-	3,2%	3,3%
9.	Индекс потрошачког повјерења ДЕЦ	39,5	39,1	38,7

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 120,49 на ниво од 121,65. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 108,09 на ниво од 109,45.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,05 USD (56,49 EUR). Цијена нафте је до средине седмице биљежила веома благи пад, док је значајнији пад забиљежен у четвртак. Утицај на пад цијене нафте имала су очекивања да ће одговор Ирана према САД бити ограничен, као и увјеравање ОПЕС-а да су тржишта добро снабђевена овим енергентом, односно да чланице и сарадници могу реаговати на растуће тензије на Блиском Истоку уколико се укаже потреба. На додатни пад цијене нафте утицала је изјава председника Trump, којом је сигнализирано да САД за сада неће вршити додатне војне интервенције. На крају седмице цијена нафте је смањена за 6,63%, те се први пут у посљедње четири седмице нашла на нивоу испод 60 USD по барелу. Према подацима IEA залихе нафте у САД су у прошлој седмици неочекивано повећане за 1,16 милиона барела, у односу на очекивани пад од 3,25 милиона барела. Цијена нафте је крајем седмице наставила да се смањује, али слабијим интензитетом. Fatih Birol, извршни директор IEA, је изјавио да се очекује да ће на глобалном тржишту током 2020. године бити довољно понуде нафте, док би раст тражње могао остати слаб, ограничавајући раст цијене овог енергента. Он је додао да очекује раст тражње благо изнад једног милиона барела дневно, те да би раст могао остати слаб у поређењу с историјским нивоима. На затварању тржишта у петак цијена једног барела нафте је износила 59,04 USD (53,09 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.552,20 USD (1.390,74 EUR). Почетком седмице цијена злата је биљежила раст услјед повећане потражње за сигурнијим инвестицијама због погоршања политичких односа између САД и Ирана. У таквим околностима цијена злата је у уторак достигла ниво од преко 1.570 USD по унци први пут од априла 2013. године. Генерално посматрано, протекла седмица је била веома волатилна када је у питању трговина златом. Хеџ фондови, као и остали велики шпекуланти, су појачали очекивања око раста цијене злата и то на највећи ниво од септембра. Након тога је цијена овог племенитог метала забиљежила највећи ниво у посљедњих шест мјесеци, а затим је наступила консолидација цијене на нижим нивоима пошто су тензије између Ирана и САД ублажене. Ипак, Trump је у петак објавио санкције против Ирана, подсећајући инвеститоре да рјешење конфликта још увијек није близу. Аналитичари тренутно очекују да би цијена злата могла наставити узлазни тренд, дугорочно посматрано, иако неће бити лако да се одржи у том тренду. Поред тога, постоје и ставови аналитичара да би се тензије на Блиском Истоку могле наставити током ове године, што ће поново дати подршку расту цијене злата. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.562,34 USD (1.404,86 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

